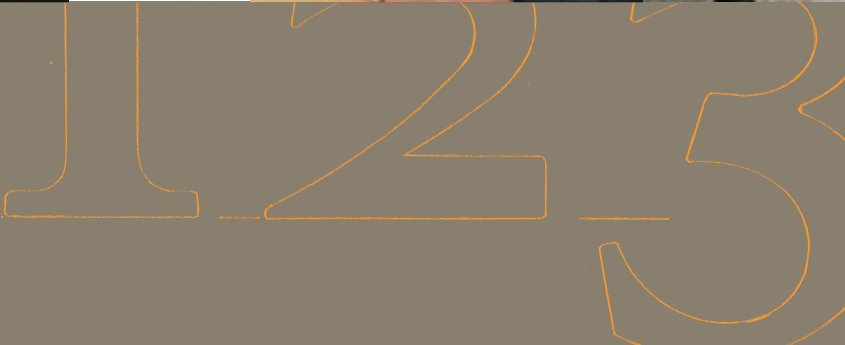
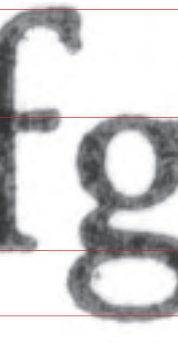

VERBUM PRESENTERAR

Berling Nova

¶ Det klassiska typsnittet för vår tid

Att bevara en kulturbärare

Gunnar Göransson, Berlingdagen 2004.

Bokstaven och ordet formar vår tillvaro. De magiska tecknen i vårt alfabet ger oss möjlighet att uttrycka tankar och känslor, att förmedla kunskap och information. De lever vidare i det satta och tryckta ordet genom århundraden. Typsnitten är små men ovärderliga kulturbärare. Bakom varje typsnitt finns en designers samlade kunskaper och mödosamma arbete. Det svenska typsnittet Berling tecknades av Karl-Erik Forsberg och lanserades av Berlingska stiljuteriet i Lund 1951.

Förlagskoncernen Verbum äger rättigheterna till typsnittet Berling. Vi har sett det som vår uppgift att i en tid av avancerad informationsteknik, tillsammans med andra intressenter uppdatera och komplettera typsnittet Berling. Berling Nova är resultatet av vår vision. Vår förhoppning är att nya typsnitts-användare i Berling Nova ska få ett vackert, användbart och klassiskt typsnitt för alla tillämpningar. För tryckt material, användning på olika språk eller för bra skärmläsning. Genom Berling Nova vill vi bidra till att det omsorgsfullt formade språket – bokstäverna och orden – vårdas och lever vidare.

GUNNAR GÖRANZON
KONCERNCHEF, VERBUM AB

aa

Berling Nova Display & Berling Nova Text.

¶ Men bokstäverna är dekorativa element som ständigt lockar till nytt skapande, och denna form av mänsklig kulturyttring kommer förmodligen alltid att finnas.

KARL-ERIK FORSBERG *ur*
ANTIKVA – VANDRING BLAND
BOKSTAVSFORMER 1957

Den svenska typografins mästare

ABCDEFGHIJKLMN
OPQRSTUVWXYZ&
abcdefghijklmnopqrst
vwxyz 1234567890
1234567890.,:;!?'*()\$%&—

Skiss från 1944 till det som skulle bli Berling Antiqua.

SR VOLVO

Några av landets mest kända logotyper har utformats av Karl-Erik Forsberg.

Karl-Erik Forsberg räknas som Sveriges främsta grafiska formgivare och bokstavskonstnär. Forsberg är bland annat känd för sina bokomslag, logotyper, frimärken och exlibris. Ofta möts vi i vardagen av hans verk. Logotyperna till Sveriges Radio och Volvo, anfangerna i Nationalencyklopedin och de kungliga monogrammen är några levande exempel på hans brukskonst.

Karl-Erik Forsberg föddes 1914 och kom snabbt in på sin yrkesbana. Som 15-åring började han på skolan för bokhantverk. Han praktiserade som tryckarlärling och typograf och lärde sig snabbt hantverket. 1942 kom Forsberg till Almqvist & Wiksell och 1950 fick han anställning som konstnärlig rådgivare på Norstedts. Han inspirerades mycket av tysk typografi och kalligrafi, och studierna i Basel i Schweiz lade en viktig grund för det fortsatta arbetet.

Karl-Eriks Forsbergs verk nådde med tiden en allt större ryktbarhet, även utanför Sveriges gränser. Idag finns hans konst bland annat på Victoria and Albert Museum i London och på Gutenberg Museum i Mainz. Han fick allt fler prestigefyllda uppdrag och utnämndes 1978 till hovgrafiker. Fem år senare promoverades han till filosofie hedersdoktor vid Uppsala universitet. Karl-Erik Forsberg undervisade också i kalligrafi och bokstavsstudier vid flera grafiska skolor och var en omtyckt föreläsare. Han blev en nestor i branschen.

FAKTA KARL-ERIK FORSBERG

1914 Född på Munsö

1928 **Sätтарlärling**

1929 Skolan för bokhantverk

1938 **Lärare på samma skola**

1943 Skisser till Berlingtypsnitt

1946 **Kunstgewerbeschule Basel**

1949 Konstnärlig ledare Norstedts

1951 **Berlingtypsnittet lanseras**

1954 *Rembrandtbibeln* trycks

1960 **Egen grafisk verksamhet**

1978 Utnämns till hovgrafiker

1983 **Hedersdoktor vid Uppsala univ.**

1991 Instiftar Berlingpriset

1994 **Boken *Alpha Magica* ges ut**

FOTO: GEORG ODDNER

Geith och Karl-Erik Forsberg.

Originalteckningar för blymatriser.

Tanken på ett eget typsnitt fanns länge hos Forsberg. Tidigt arbetade han fram rubriktypsnitten Parad och Lunda men skissade redan på ett traditionellt lästypsnitt, en renässansantikva. Fulländningen kom med den klassiska antikvan Berling 1951, ett typsnitt som idag används av en mängd myndigheter och kulturinstitutioner. I samarbete med dem har Verbum utvecklat det nya Berling Nova-typsnittet. Forsbergs hustru och mångåriga medarbetare Geith Forsberg har varit viktig som kunskapskälla och inspiratör i arbetet.

1995 gick Karl-Erik Forsberg ur tiden, men kvar är hans verk. Ett 20-tal större utställningar och nio böcker om bokkonst hann Forsberg med. Den sista boken, *Alpha Magica* som kom ut 1994, är en magnifik exposé över hans konstnärliga gärning och bokstavskonst. Boken tilldelades utmärkelsen Utmärkt svensk form.

Utmanande typer

Typsnittsdesign är en utmaning. Att forme bokstäver som sammansatta i ord bildar rader av text kräver ett gott öga, omdöme och tränad hand. För en typdesigner är arbetet att från grunden ta fram ett eget typsnitt en lång resa med många möjliga fallpropar. Pangea design fick en om möjligt ännu svårare utmaning. Att utifrån en typografisk gigants färdiga typsnitt utveckla en ny version av Berling, tolkad och anpassad till nutidens krav och önskemål.

Typsnittet skulle göras mer användbart och, i motsats till de befintliga digitaliserade versionerna, fungera i mindre textgrader. De Berlingversioner som finns är tunna och satsen blir spretig. Arbetsgruppen gick tillbaka till källorna för att finna inspiration och få en startpunkt för arbetet.

Karl-Erik Forsbergs livskamrat Geith Forsberg bidrog med skissmaterial och tidiga teckningar till Berling Antiqua. Hennes inspiration och tradition borgade för ett framgångsrikt projekt. Berling Novas projektgrupp samarbetade också med Grafiska museet i Helsingborg. Museet förfogar över en unik samling oanvända Berlingtyper och lät sätta upp textprover på Berling matris i 6, 9, 14, 20, 48 och 60 punkters storlek. Vi studerade de enskilda tecknen och bokstäverna och fann att de

Berling Novas arbetsgrupp under Örjan Nordlings ledning.

mindre graderna hade specifika särdrag som inte återgivits i de senare digitala Berlingskärningarna. I de första Berlingtrycken ser vi en relativt kraftig bokstavsform i textgrader. Högtryck ger till skillnad mot modernt offsettryck mer färgspridning vilket gör typbilden svartare. Hela satsytan är därför ganska kraftig och Berling för blytsats var väl lämpad för längre textsättningar i böcker.

Berling producerades från början endast i mager och halvfet, rak och kursiv. De första användningsområdena var för boksats. *Frithiofs Saga* var den första bok som trycktes med Berling Antiqua 1953 och den verkliga höjdpunkten kom med *Rembrandtbibeln* 1956. Eftersom blytypernas matriser är individuella för varje grad (typstorlek) var den ursprungliga Berling gradanpassad. Text i liten grad ställer andra krav på bokstaven än när de används i rubriker. Bokstavsformen ska ha något kraftigare svarta, en högre gemen x-höjd och kortare uppåt- och nedåtstaplar. Moderna tolkningar av Berling saknar optisk gradanpassning. Den typografiska kvaliteten återskapades i Berling Nova. Med tryckavdragen som grund tecknades en helt ny text- och rubrikversion av typsnittet.

Berling är en klassisk diagonalantikva med fina terminaler och näbbiga, vassa seriffer. Vi svällde och mjukade till grundformer och seriffer något. I textversionen har den gemena x-höjden ökats en smula (ca 4%), det diagonala anslaget i bokstäverna är mindre tydligt och specialfonter som kapitåler och gemena siffror har inkluderats i typfamiljen. Rubrikversionen har fortfarande en omisskännlig Berlingkaraktär där Forsbergs grafiska mästerskap visar sig.

Berling tillämpad i Rembrandtbibeln blytsättning ger en kraftig satsbild.

Skillnaden i gemen x-höjd mellan blytsatt gradanpassad Berling (grå ton) och Linotype Berling (röd konturlinje).

Bokstäver nytecknas från tryckta Berlingavdrag i 9 punkts blytsats.

Berling i ny skepnad

Jämförelse mellan Berling Linotypes digitala Berlingversion (grå ton) och Berling Nova (röd kontur).

Typsnittet Berling har kommit att representera den svenska ordbilden med sina många konsonanter och upp- och nedstaplar. Berling Nova erbjuder en ny formlösning där gradanpassningen för text- respektive rubrikändamål får styra typsnittets form.

Textskärningarna uppvisar en högre gemena x-höjd, är kraftigare och ger bättre läsbarhet. Rubrikskärningen anknuter i högre grad till de tidigare digitaliserade versionerna av Berling, den är relativt tunn och delikat i sin teckning.

Dessutom uppvisar Berling Nova förändringar i många detaljer. Varje bokstavs bredd har justerats för att få ut en bättre satsbild. När Berling producerades gjordes många eftergifter för graveringstekniken.

A quick brown fox jumps over the lazy dog.
A quick brown fox jumps over the lazy dog.
 A quick brown fox jumps over the lazy dog.
A quick brown fox jumps over the lazy dog.

A quick brown fox jumps over the lazy dog.
A quick brown fox jumps over the lazy dog.
 A quick brown fox jumps over the lazy dog.
A quick brown fox jumps over the lazy dog.

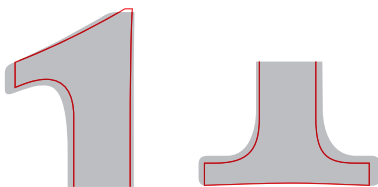
Jämförelse mellan Linotypes digitala Berlingversion (överst) och Berling Nova.

Dessa formförvanskningar har utan orsak levt kvar i typsnittet till idag. I Berling Nova har vi återskapat en del av den elegans som tekniken förhindrat tidigare.

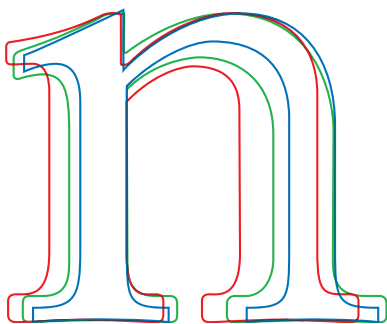
Idag sker en stor del av läsning på skärm. Typsnitten är därför noggrant hintade för god skärmåtergivning. Vi har utökat typsnittet med CE-versioner för östeuropeiska språk och med plattform för det nya OpenType-formatet.

Berling Nova ska växa ytterligare till en komplett modern typsnittsfamilj. Idag finns en text- och display-version i regular, italic, bold och bold italic. För samtliga fonter har gemena siffror, Old style Figures (OsF), tagits fram. Regular Text innehåller också kapitäl, Small Caps (sc). Till dessa finns för första gången även rena kapitälsiffror.

För att trygga distribution, marknads-kompetens och typografisk kvalitet samarbetar Verbum med tyska företaget Linotype.

Jämförelse av seriffer.
Berling Nova (grå ton) och
Linotype Berling (röd kontur).

Berling Nova Text Bold (röd kontur),
Text Regular (grön kontur) och
Display Regular (blå kontur).

Från vänster Linotype Berling, Berling Nova Text Regular,
Berling Nova Display Regular och Berling Nova Text Bold.

Berling Nova stilprov

Berling Nova är väl lämpat för längre textsättning i böcker, skrifter och magasin. Typsnittet uppfyller de krav man kan ställa på ett bra läsbart tidningstypsnitt. För den kräsne typografen är gradanpassningen, tillgången till en text- respektive rubrikversion, viktig. Det är första gången sedan typsnittet togs fram i digital form som möjligheten finns att skapa vacker och ändamålsenlig typografi i alla storlekar. Äkta gemena siffror, kapitäl och kapitäl-siffror ger också stora möjligheter till typografisk kvalitet och variation.

Berling Nova Text Regular 6/8 pt

Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa. Denna uppgift har alltid ställt stora krav på typografins utövare, i vår tid kanske ännu större än någonsin under yrkets mer än femhundraåriga historia.

Berling Nova Text Regular 8/10 pt

Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa. Denna uppgift har alltid ställt stora krav på typografins utövare, i vår tid kanske ännu större än någonsin under yrkets mer än femhundraåriga historia.

Berling Nova Text Regular 9/11 pt

Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa. Denna uppgift har alltid ställt stora krav på typografins utövare,

Berling Nova Text Regular 10/12 pt

Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa.

Berling Nova Text Regular 11/13 pt
Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa.

Berling Nova Text Regular 12/14 pt
Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa.

Berling Nova Text Bold 6/8 pt
Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa. Denna uppgift har alltid ställt stora krav på typografins utövare, i vår tid kanske ännu större än någonsin under yrkets mer än femhundraåriga historia.

Berling Nova Text Bold 8/10 pt
Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa. Denna uppgift har alltid ställt stora krav på typografins utövare, i vår tid kanske ännu större än någonsin under yrkets mer än femhundraåriga historia.

Berling Nova Text Bold 9/11 pt
Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa. Denna uppgift har alltid ställt stora krav på typografins utövare, i vår tid kanske ännu större än någonsin under yrkets mer än femhundraåriga historia.

Berling Nova Text Bold 10/12 pt
Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa. Denna uppgift har alltid ställt stora krav på typografins utövare, i vår tid kanske ännu större än någonsin under yrkets mer än femhundraåriga historia.

Berling Nova Text Bold 11/13 pt
Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa.

Berling Nova Text Bold 12/14 pt
Typografins främsta uppgift är att presentera texten på ett korrekt sätt och i en sådan utformning att den blir lätt att läsa.

Stockholm 2005

Berling Nova Display Regular OsF 48 pt

Year of Design

Architecture,

Berling Nova Display Regular 48 pt

Advertising, Fas

&

Arranged by *Föreningen Svensk Form* an

International

Graphic design

hion,

Industrial design.

d SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign.

Berling Nova Display Italic 20 pt

Berling Nova

BERLING NOVA DISPLAY REGULAR + OLD STYLE FIGURES

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÆÖØ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääöøæfiflfflffl
 1234567890 1234567890 & "''βøæ'Ç;!@%£¢,¥€\$¶.

BERLING NOVA DISPLAY ITALIC + OLD STYLE FIGURES

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÆÖØ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääöøæfiflfflffl
 1234567890 1234567890 & "''βøæ'Ç;!@%£¢,¥€\$¶.

BERLING NOVA TEXT REGULAR + OLD STYLE FIGURES

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÆÖØ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääöøæfiflfflffl
 1234567890 1234567890 & "''βøæ'Ç;!@%£¢,¥€\$¶.

BERLING NOVA TEXT ITALIC + OLD STYLE FIGURES

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÆÖØ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääöøæfiflfflffl
 1234567890 1234567890 & "''βøæ'Ç;!@%£¢,¥€\$¶.

BERLING NOVA TEXT SMALL CAPS

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÆÖØ
 1234567890 !?%£¥€%\$£¶.

BERLING NOVA TEXT BOLD + OLD STYLE FIGURES

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÆÖØ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääöøæfiflfflffl
 1234567890 1234567890 & "''βøæ'Ç;!@%£¢, ¥€\$¶.

BERLING NOVA TEXT BOLD ITALIC + OLD STYLE FIGURES

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÆÖØ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääöøæfiflfflffl
 1234567890 1234567890 & "''βøæ'Ç;!@%£¢, ¥€\$¶.

AaIi

AaIi

AaIi

AaIi

AA1

AaIi

AaIi

B

e

R

l

i

N

G

NOVA

Berling Nova

Berling Nova är en ny digitaliserad version av det klassiska svenska typsnittet Berling, tecknat av Karl-Erik Forsberg 1951. Berling Nova består av 13 fonter i PostScript® och 6 fonter i OpenType® för Macintosh™ och PC.

Berling® och Berling Nova® är registrerade varumärken för Verbum AB.

